

pro odvolání z rozhodnutí České soutěže JUDr. M. P. P. P.
číslo: 29 -11- 1996
1670/96
1/103

2A 6/96

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Marie Turkové, v právní věci žalobce ŠKODA, automobilová a.s., tř. Václava Klementa 869, 293 00 Mladá Boleslav, zastoupeného JUDr. Jindřiškou Munkovou, advokátkou, se sídlem Veletržní 19, Praha 7, proti žalovanému Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Brno, Joštova 8, o žalobě proti rozhodnutí ministra pro hospodářskou soutěž ze dne 20.5.1996 č.j. R 26/95,

t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. května 1996 č.j. R 26/95. Tímto rozhodnutím změnil ministr pro hospodářskou soutěž na základě žalobcova rozkladu ze dne 13.7.1995 rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž

č.j. 843/95 - 230 ze dne 22.6.1995 tak, že rozhodl, že ŠKODA, a. a.s. zneužila svého dominantního postavení na trhu plechových náhradních dílů na vozidla Škoda Favorit a Škoda Forman, čímž porušila zákaz takového jednání uvedeného v § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů a že se za toto zneužití ukládá ŠKODĚ, a. a.s. pokuta ve výši 3.500.000,- Kč. Žalobce přitom uvedl, že jádro odůvodnění rozhodnutí ministra je, že sice z hlediska zákona o ochraně hospodářské soutěže není samotné zastavení výroby soutěžitelem v monopolním či dominantním postavení porušením zákona, jak demonstrativně uvádí § 9 odst. 3 písm. d) zákona, nezíská-li tím soutěžitel neoprávněný majetkový prospěch na úkor kupujících, ale že (ministr) za porušení zákona zastavením výroby monopolistou či soutěžitelem v dominantním postavení však považuje i to, že tímto způsobem vznikne vážnější újma spotřebiteli, a to v důsledku neuspokojení jeho poptávky nebo i tím, že je nucen platit za nedostatečné zboží podstatně vyšší než obvyklou cenu. Je nutno vzít na zřetel, že § 9 odst. 3 zákona mimo jiné též ochraňuje spotřebitele. Podle žalobce je tato kvalifikace založena na rozporu mezi zjištěným skutkovým stavem a jeho právním hodnocením, jež má za následek nezákonnost daného rozhodnutí. Podle žalobce zákon na ochranu hospodářské soutěže č. 63/1991 Sb. v platném znění, (dále jen „zákon“) není určen, jak je v rozhodnutí mylně uvedeno, přímo k ochraně spotřebitelů. Těm se dostává ochrany tím, že jsou jim zákonem zajištěny výhody plynoucí ze soutěžního prostředí na trhu, a není-li v případě existence monopolu nebo dominantního postavení na trhu efektivní soutěž, pak tím, že je jim zákonem zajištěno tržně-konformní jednání takového podniku, a to tak, že zákon v ustanovení § 9 odst. 3 reprobuje zneužití dominantního postavení soutěžitele na trhu výrobků, popř. výkonů. Nepostihuje tedy samotné dominantní postavení soutěžitele, ani používání jeho tržní moci, ani jakékoliv jeho chování, nýbrž jen takové nenáležitě využívání této moci, které je cíleno k získání hospodářských výhod, kterých by dominantní podnik za normálních okolností při existující soutěži nemohl dosáhnout. Zákon to vyjadřuje slovy „zastavení či omezení výroby

zboží za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu na úkor kupujících". Není-li tedy výroba zastavena nebo omezena za tímto účelem, není zneužití hospodářské moci dáno. Nebylo tedy v průběhu řízení ani zjištěno, tím méně prokázáno, že by žalobce byl zastavil výrobu za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu. Naopak bylo zjištěno, že žalobce zastavení výroby předmětných plechových dílů vůbec ani nezamýšlel, ale že výrobu převáděl, žádný majetkový prospěch nezískal, ani o něj neusiloval, ani nesledoval jakékoliv cíle, které by odporovaly řádnému chování při hospodářské soutěži. Ministr však ve svém rozhodnutí vychází z toho, že jde o první případ posuzování zneužití dominantního postavení jen v rámci generální klauzule nad rámec příkladných skutkových podstat, přičemž v odůvodnění rozhodnutí není obsaženo nic, z čeho by vyplývalo, oč je opřeno a čím je odůvodněno omezení ustanovení § 9 odst. 3 písm. d) zákona o podmínku účelu získání neoprávněného hospodářského prospěchu na úkor kupujících. Dále žalobce uvádí, že z volného uvážení lze sice vytvořit další specifickou skutkovou podstatu, ale že tato nová specifická skutková podstata nemůže vybočit z rámci určitých obecných zásad, zejména lze-li je dedukovat nejen z obecných zásad právních, ale ze samotného znění zákona. Tato pravidla jsou pro generální klauzuli § 9 odst. 3 dána v první větě třetího odstavce a přímém výčtu. Jednání v hospodářské soutěži ať aktivní či omisivní musí být k tomu, aby bylo zneužití dominantního postavení na relevantním trhu účelově zaměřené na neoprávněný prospěch - ten je patrný ze všech příkladů nenáležitých jednání a musí jim být způsobena újma určitým skupinám účastníkům trhu, resp. úkor veřejného zájmu. Základ pro rozhodnutí ministra o rozšíření generální klauzule vyplývá z rozhodnutí Ministerstva, které kvalifikovalo jako porušení zákona údajnou liknavost ŠKODY, a. a. s. při zajišťování převodu výroby náhradních dílů, kterou označilo jako quiet life. Když ministr označil toto odůvodnění za nadbytečné a nepřesné a ve svém rozhodnutí je sám odmítl, stalo se přesto oporou pro jeho kvalifikaci jednání žalobce jakožto porušení zákona. V tom si rozhodnutí ministra protiřečí, protože své rozhodnutí odůvodnil skutečností, kterou sám popřel.

Žalobce pokládá takové rozšíření aplikace zákonného zákazu zneužití dominantního postavení, které jde nad rámec zásad v zákoně uvedených, za překročení mezi daných pro správní uvážení zákonem a tudíž zakládající nezákonnost jím podloženého rozhodnutí. Rozhodnutí ministra má kromě otisku nesprávného razítka rovněž další formální nedostatek v tom, že vzbuzuje dojem, že účastníkem řízení je kromě žalobce také Dr. Ing. Luboš Kopecký, pracovník žalobce, protože jemu bylo doručováno, jako kdyby byl účastníkem řízení, avšak tak tomu není.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce v roce 1994 zastavil výrobu plechových náhradních dílů, byť v souvislosti s převodem této výroby, avšak tento převod nebyl řádně zajištěn, což vedlo k neuspokojení této poptávky po dobu cca 5-ti měsíců. Žalovaný netvrdí, že toto jednání bylo motivováno snahou po získání neoprávněného majetkového prospěchu, je však nepochybné, že smyslem tohoto jednání byl legální hospodářský prospěch výroby nového automobilu a že jednání či opominutí ze strany žalobce je v příčinné souvislosti s újmou, kterou tím utrpěli spotřebitelé. Znění § 9 odst. 3 zákona bylo inspirováno zněním čl. 86 Římské dohody. Ta zakazuje omezování výroby, odbytu nebo technického rozvoje ke škodě spotřebitelů bez toho, že by toto jednání postihovalo pouze v případě získání neoprávněného hospodářského prospěchu. I když hlavní účel zákona je stanovený v jeho zájmu, žalovaný se domnívá, že ochrana hospodářské soutěže sleduje další cíle, které jsou markantně vyjádřeny v generální klausuli uvedené v § 9 odst. 3 zákona. Ministr pro hospodářskou soutěž vycházel z předpokladu, že chování žalobce na trhu plechových náhradních dílů bylo možné pouze díky jeho silnému postavení na trhu. Z praxe zahraničních výrobců a dovozců motorových vozidel je známo, že při silné konkurenci je nemyslitelný postup firmy, která by nezabezpečila soustavné dodávky náhradních dílů v požadovaném množství. K otázce doručení rozhodnutí Dr.

Kopeckému žalovaný uvedl, že tento měl plnou moc ze dne 29.5.1995 a proto rozhodnutí o rozkladu bylo doručeno nejen statutárním zástupcům žalobce, kteří rozklad podepsali, ale i jemu. Navrhl pak zamítnutí žaloby v celém rozsahu.

Soud si vyžádal správní spis ve věci, z něhož vplynuly v nařízeném ústním jednání tyto rozhodné skutečnosti:

Dne 22.3.1995 zahájilo Ministerstvo pro hospodářskou soutěž ČR (dále jen „Ministerstvo“) z vlastního podnětu správní řízení proti společnosti ŠKODA, automobilová a.s. ve věci zneužití dominantního postavení na trhu ve smyslu § 9 zákona č. 63/1991 Sb. v platném znění.

Ministerstvo rozhodlo dne 22.6.1995 pod č.j. 843/95 - 230 tak, že jednání žalobce spočívající v zastavení výroby plechových náhradních dílů na vozidla Škoda Favorit a Škoda Forman v měsíci srpnu 1994, aniž by bylo řádně zajištěno zásobování tuzemského trhu těmito výrobky a jejich výrobu u jiného výrobce, což způsobilo v období od měsíce října 1994 do měsíce března 1995 podstatný nedostatek uvedených náhradních dílů na trhu České republiky, je zneužitím dominantního postavení této společnosti na trhu plechových náhradních dílů na uvedená vozidla ve smyslu § 9 odst. 3 zákona. Zneužívání dominantního postavení se zakazuje. Za porušení povinností stanovených § 9 zákona se žalobci ukládá pokuta ve výši 5 miliónů korun. Toto rozhodnutí Ministerstvo opřelo o vlastní zjištění ze zpráv a informací prezentovaných ve sdělovacích prostředcích v měsících lednu a únoru 1995, (např. v denním tisku z 21.1.1995, 23.1.1995, 21.2.1995 a 24.2.1995) týkajících nedostatku plechových náhradních dílů na vozidla Škoda Favorit a Škoda Forman. Nedostatek předních levých a pravých blatníků a vík motoru Ministerstvo zjistilo u společnosti KEI Trading s.r.o. Brno, dále Autoservis Dymáček, Brno, dále společnosti SEDREX s.r.o., Žďár nad Sázavou, PRIVAT AUTO CARLSBAD, Karlovy Vary, UNIVA spol. s.r.o.,

Blansko, Autokomplex Čihák, Beroun, Autonova, Brno, FROMMER A JAROMIŠ, Olomouc, AUTOBAYER s.r.o., Slavkov u Brna, MICHL MOTORSPORT, Kuřim, Autoservis Olomoucká, Opava, ADIV, Opava, EUROSERVIS spol. s.r.o., Šumperk, AUTOMEDIA s.r.o., Brno. Dále Ministerstvo poukazuje na dopis žalobce ze dne 18.1.1995, kterým potvrzuje nedostatek plechových náhradních dílů pro uvedené typy vozů na trhu ČR a tato skutečnost vyplývá i ze zápisu z jednání k dané problematice uskutečněného v sídle žalobce dne 26. ledna 1995 a také z jednání s výrobcem předmětných náhradních dílů, k němuž byla tato výroba převedena, tj. VAB spol. s.r.o. Hranice dne 28.2.1995 a jeho písemné zprávy z 2.3.1995. Ministerstvo opřelo své rozhodnutí také o ústní jednání z 30. března 1995, když ve svém rozhodnutí uvedlo, že při tomto jednání žalobce potvrdil, že výroba plechových náhradních dílů na vozy Škoda Favorit a Škoda Forman byla v automobilce ukončena v srpnu 1994 a na základě harmonogramu o převodu výroby přemístěna do společnosti VAB a to konkrétně do závodů této společnosti v Rapotíně u Šumperka. Důvodem převodu byla nutnost uvolnění výrobních kapacit pro výrobu nového vozu s názvem Škoda Felicia. Výrobu plechových náhradních dílů zahájil subdodavatel v listopadu a prosinci 1994 podle druhu náhradních dílů.

Podle žalobce hlavní síly společnosti byly soustředěny na výrobu nového modelu Škoda Felicia, když podnik je zaměřen na výrobu nových automobilů a nikoliv na výrobu náhradních dílů. Zástupci žalobce při jednání přiznali, že při převodu výroby předmětných náhradních dílů došlo k nedocení důležitosti převodu některými odpovědnými pracovníky, konkrétně oddělením hlavního nákupu a kontroly. Dále potvrdili, že deficit ve výrobě plechových náhradních dílů bude odstraněn do konce května 1995, což podle žalovaného potvrzuje dlouhodobý nedostatek plechových náhradních dílů na uvedené vozy na trhu. Z jednání vyplynulo, že společnost ŠKODA nemá se svým subdodavatelem uzavřenou písemnou smlouvu o delimitaci výroby náhradních dílů a na jejich výrobu. Proto také do

písemné smlouvy o převodu výroby a následném jejím zajištění nemohly být zakomponovány účinné sankce pro případ neplnění smluvních podmínek. Nemohla být tak smluvně garantována výroba požadovaného sortimentu náhradních dílů po určitou dobu. Z interního sdělení mezi organizačními útvary žalobce č.j. 11/8220/ČE ze dne 13.3.1995 vyplynulo, že žalobce nepředložil včas indexované výkresy, a proto nebyly odsouhlaseny v termínech referenční vzorky, což se týkalo mimo jiné blatníků levého i pravého předního a víka motorového prostoru. Důvodem nesplnění termínu bylo přednostní plnění úkolů pro náběh nového vozu Škoda Felicia.

Z výsledku majitelů společnosti VAB Ministerstvo zjistilo, že společnost VAB využívala na 52 % výrobní kapacity, přednostně byly dodávány výrobky do závodů žalobce ve Kvasinách, tj. pro výrobu automobilů Škoda. Tyto objednávky se plnily na 100 % a pouze co zbylo se dodávalo na náhradní díly. Důvodem byl nedostatek plechů na výrobu v požadovaných rozměrech a v požadovaném čase. Situace se začala stabilizovat koncem února 1995. S poukazem na zápis z jednání mezi organizačními útvary žalobce ze dne 25.11.1994 ohledně zajištění výroby v TPK na období od 1.10. do 16.12.1994 Ministerstvo dovodilo, že nebylo dostatečně zajištěno předzásobení jednotlivými plechovými komponenty na výrobu nových vozů Škoda Pick up a Škoda Forman, přičemž z toho vyplývá prioritá dodávek plechových komponentů do závodů společnosti Škoda v Kvasinách na úkor dodávek plechových náhradních dílů autorizovaným dealerům. Dále Ministerstvo poukázalo na objednávku žalobce na dodávku plechových náhradních dílů na čtvrté čtvrtletí 1994 a leden 1995 č. 02 701/U20/816 od společnosti VAB ze dne 27.9.1994. Podle Ministerstva objednávka signalizuje nedostatečné předzásobení některými plechovými náhradními díly před převodem výroby k subdodavateli. Toto zjištění vyplývá z požadavků společnosti ŠKODA na dodání 14.000 předních levých blatníků a 12.000 předních pravých blatníků ve čtvrtém čtvrtletí 1994 na náhradní díly. To by znamenalo

vyrobit v listopadu a prosinci po 7.000 předních levých blatníků a ve stejném období po 6.000 pravých blatníků. Porovnáním objednávky a splnění dodávek v jednotlivých měsících uvedených plechových náhradních dílů subdodavatelem dle přehledu „plnění dodávek pro ŠKODA Kvasiny a ND“, dospělo Ministerstvo ke zjištění, že výrobce dosahoval požadovaného měsíčního plnění až od měsíce března 1995 a skluzy od převodu výroby v uvedených náhradních dílech ještě narůstaly - převod výroby v listopadu 1994. Ministerstvo přitom zhodnotilo zjištěné skutečnosti a podkladové materiály tak, že společnost ŠKODA jako jediný výrobce a dodavatel plechových náhradních dílů na vozy Škoda Favorit a Škoda Forman na trh České republiky zneužila svého postavení, když její chování je determinováno jejím postavením, neboť není v dodávkách plechových náhradních dílů na vozy Škoda Favorit a Škoda Forman vystavena žádná konkurence. Takovéto postavení účastníků řízení např. umožňuje bez přihlídnutí ke konkrétním okolnostem či schopnostem subdodavatele zastavit určitý druh výroby, převést ji subdodavateli bez náležitých záruk kvality a kvantity následné produkce, umožňuje provést dostatečné předzásobení náhradními díly před převodem výroby, kdy je zákazník odkázán pouze na jednoho výrobce, kterým je žalobce. Umožnil dále rozhodovat o prioritách výroby nového typu vozu společnosti bez ohledu na dostatečné plnění svých závazků v souvislosti se zásobováním trhu náhradními díly pro automobily, jejichž výroba byla v souvislosti s výrobou nového vozu skončena.

Ze správního spisu vyplývá, že Ministerstvo mělo k dispozici zápis z jednání ve společnosti VAB s.r.o. Hranice dne 28.2.1995, informace o převodu výroby ŠKODA a.s. do VAB s.r.o. Hranice ze dne 2.3.1995, dotazník, seznam dílů převedených z a. a.s. ŠKODA do VAB (zn. 355/8213/94/P), ceník zboží, vyhodnocení pracností vyráběných dílů, plánovanou spotřebu plechu na únor a březen 1995, otevřenou objednávku u dodavatele DO 27 k 20. únoru 1995, smlouvu o výpůjčce nářadí, převod výroby dílů z a. a.s. ŠKODA do VAB I., II., III. a

IV. etapa. Dále kromě materiálů shora citovaných jsou ve spise založeny materiály vyžádané Ministerstvem a zaslané žalobcem 12.3.1995 a to interní sdělení/ČE ze dne 13.4.1995, vyčlenění dílů po náběhu A02 vyráběných v provozu svařovny, M12B a M5 ze dne 7.7.1993, nabídka ze závodů TPM na výrobu dílů karosérie z 1.8.1994, záznam z výběrové skupiny pro převod výrob z 15.9.1994, návrh termínového plánu činnosti k zajištění převodu výroby z 15.9.1994, záznam z výběrové skupiny pro převod výrob z 20.9.1994 a z 5.10.1994, termínový plán činnosti k zajištění převodu výroby dílů ze ŠKODA na VAB z 3.10.1994, doplněk cenové nabídky ze dne 11.10.1994, záznam z výběrové skupiny pro převod výrob z 31.10.1994, doplněk nabídky na výrobu dílů karosérie z 1.11.1994, převod výroby z 9.11.1994, úpravy odsouhlasených cen z 22.11.1994, upravený seznam dílů pro převod jejich výroby z 22.11.1994, záznam z jednání z 23.3.1995 o zajištění převodu výroby, dále tabulky o dodávkách plechových dílů rok 1993, 1994, tabulka stavu zásob náhradních dílů - rok 1994, požadavky dealerů z roku 1994, prodejní program a. a.s. ŠKODA, konkurence). Další doklady doplnil žalobce 5.5.1995. Spis také obsahuje zápis o zajištění výroby náhradních dílů na období od 1.10. do 10.12.1994. Při ústním jednání 25.5.1995 byl žalobce seznámen s výsledky šetření.

Dne 22.6.1995 bylo vydáno rozhodnutí Ministerstva jak bylo shora citováno. Proti tomuto rozhodnutí podal ve lhůtě žalobce rozklad. Žalovaný si vyžádal doplňující podkladový materiál od žalobce, v němž žalobce dne 30.11.1995 uvedl, že prodej plechových náhradních dílů - blatník pravý přední, levý přední, víko motoru - byl uskutečňován v tuzemsku pouze prostřednictvím autorizovaných dealerů a je také pravděpodobně v současné době uskutečňován i jinými právními či fyzickými osobami, které nejsou s firmou ŠKODA v žádném smluvním vztahu a tudíž i mechanismus objednávek a realizace dodávek těmito neautorizovaným dealerům nejsou žalobci známy. Žalobce pak dodává pouze prostřednictvím dealerů ŠKODA. Požadavky dealerů za

období 1996, 1994 a za leden až březen 1995 jsou v příloze A, která je součástí předmětného vyjádření doplnění důkazů. Z protokolu o výsledku účastníka se dne 29.12.1995 je pak mimo jiné patrné, že žalobce neobdržel žádný nárok na náhradu škody v souvislosti s nedostatkem náhradních dílů. Žalobci nevznikl žádný hospodářský prospěch na úkor kupujících. Spis byl také doplněn o seznam obchodníků, u kterých byly rozděleny objednávky na dílčí plnění dodávky skluzů z 15.2.1996, jakož i dodávky skluzů.

Žalovaný poté vydal rozhodnutí, kterým změnil rozhodnutí Ministerstva ze dne 22. června 1995 tak, že 1) žalobce tím, že v srpnu 1994 zastavil výrobu plechových náhradních dílů na vozidla Škoda Favorit a Škoda Forman, aniž by řádně zajistil zásobování trhu jejich výrobou u jiného výrobce, což způsobilo v období od října 1994 do konce února 1995 nedostatek levých a pravých předních blatníků a vík motorového prostoru na trhu České republiky, zneužil na újmu spotřebitelů svého dominantního postavení na trhu plechových náhradních dílů na uvedená vozidla, čímž porušil zákaz takového jednání uvedených v § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“); 2) Za porušení zákazu uvedeného v § 9 odst. 3 zákona se na základě § 14 odst. 4 zákona ukládá žalobci pokuta ve výši 3.500.000,- Kč. Ve svém odůvodnění žalovaný poukázal na odlišnou situaci na trhu ČR od situace v členských státech Evropské unie. V České republice vlastní občané jen v malé míře více než jeden osobní automobil a za nový automobil musí vynaložit nejméně 2 průměrné roční platy, takže využívají ve značné míře starší automobily. Žalobce má na trhu plechových náhradních dílů k vozům které vyrábí prakticky monopolní postavení, nepočítáme-li plechové díly vyráběné „pirátsky“, tj. bez dohody se ŠKODOU v zahraničí a má dominantní postavení v dodávkách automobilů nižší cenové kategorie na trh. Pokud by na trhu plechových dílů byla konkurence, chovala by se ŠKODA tak, že by na trhu byly díly při

dostupném požadovaném množství. Byl-li na trhu těchto dílů po přechodnou dobu jejich nedostatek, nebyl způsoben v důsledku neodvratitelné události, nýbrž toho, že převod výroby plechových dílů na VAB nebyl zabezpečen tak, aby byla kryta poptávka. K velkým disproporcím mezi objednávkami a dodávkami uvedených dílů autorizovaným dealerům docházelo po dobu pěti měsíců od října 1994 do konce února 1995. Dále žalovaný uvedl, že je dobře známo, že západní společnosti považují bezporuchové dodávky náhradních dílů k motorovým vozidlům, které dodávají na trh za samozřejmost, jinak by spotřebitelé o jejich zboží ztratili zájem. Újma, kterou ŠKODA způsobila těm spotřebitelům, kteří si nemohli v době od října 1994 do března 1995 plechové náhradní díly zakoupit spočívá v tom, že část motoristů vozidla Škoda Favorit a Škoda Forman po určitou dobu neužívala, resp. užívala je s riziky či důsledky, které vznikají, užívá-li se automobil s poškozenými blatníky či krytem motoru. Vyčíslení této újmy není možné, ale pro hodnocení případu ani nutné. Žalovaný dále uvedl, že za porušení zákona zastavením výroby monopolistou či soutěžitelem v dominantním postavení považuje i to, že tímto způsobem vznikne vážnější újma i spotřebiteli, a to v důsledku neuspokojení jeho poptávky, neboť tím je nucen platit za nedostatkové zboží podstatně vyšší než obvyklou cenu. Přitom je nutno vzít na zřetel, že § 9 odst. 3 zákona mimo jiné též ochraňuje spotřebitele. Žalovaný dále uvedl, že výroba nového automobilu Felicia je pro spotřebitele i pro ekonomiku ČR nesporně přínosem, není třeba se však zabývat otázkou, co by bylo vyšší újmou, zda výroba nižšího počtu těchto automobilů a výroba náhradních dílů nebo výroba většího počtu automobilů Felicie a přechodný nedostatek náhradních dílů. Jde o otázku technickou a organizační, nikoliv právní. K výrobě nového automobilu Felicia nemohlo dojít a také nedošlo ze dne na den, takže výběr obchodního partnera, který měl převzít výrobu náhradních dílů a samotný převod výroby mohl být proveden tak, aby nezpůsobil prokazatelné problémy na trhu. Ministerstvo se podle žalovaného nepřesně a nadbytečně zabývalo

otázkou soutěžního práva ES a uvedlo, že pohodlný, klidný život - quiet life je v soutěžním právu Evropského společenství považován za skutkovou podstatu zneužití dominantního postavení. Předmětem provedeného správního řízení nebylo zkoumání problematiky převodu plechových náhradních dílů, zjistilo se však, že ŠKODA nezajistila před převodem výroby plánovaný předstih výroby dveří a víka motorů - pro závod Kvasiny, který měl krýt jeho potřebu do náběhu výše uvedených dílů u nového výrobce, tj. VAB Rapotín, k němuž mělo dojít od 1.10.1994 do 16.12.1994. Vzhledem k tomu, že mezi ukončením výroby plechových dílů u ŠKODY, demontáží strojů a jejich montáží u nového výrobce a uvedení do provozu je časová mezera, měla ŠKODA zajistit předstih jejich výroby jak pro vlastní výrobu (závod Kvasiny), tak pro trh plechových náhradních dílů. To však neučinila, takže nový výrobce plechových náhradních dílů dodával přednostně tyto výrobky do závodu ŠKODA v Kvasinách, kde se objednávky plnily na 100 %, avšak výroba náhradních dílů pro trh se plnila jen zčásti. Dále žalovaný uvedl, že žalobce nevyvíjel dostatečné aktivity pro uspokojení spotřebitele a tím zákon porušil. Protože nedošlo k úmyslnému zneužití monopolního nebo dominantního postavení a nedošlo k majetkovému prospěchu soutěžitele, žalovaný snížil výši uložené pokuty.

Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného včetně řízení, které mu předcházelo a žalobu neshledal důvodnou. O námitkách žalobce uvážil takto:

Žalobce napadá rozhodnutí ministra pro hospodářskou soutěž pro rozpor mezi zjištěným skutkovým stavem a jeho právním hodnocením, jež má za následek nezákonnost daného rozhodnutí.

Žalobce uvádí, že zákon není určen přímo k ochraně spotřebitelů, jak je v rozhodnutí mylně uvedeno. Spotřebitelům se dostává ochrany tím, že jsou jim zákonem zajištěny výhody plynoucí

ze soutěžního prostředí na trhu. Zákon nepostihuje samotné dominantní postavení soutěžitelů na trhu ani používání jeho tržní moci, nýbrž jen takové využívání této moci, které je cíleno k získání hospodářských výhod. Zákon to vyjadřuje slovy „zastavení či omezení výroby, zboží za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu na úkor kupujících“. Není-li tedy výroba zastavena za tímto účelem, není zneužití hospodářské moci dáno.

Dále žalobce vytkl nesprávnou aplikaci časového relevantního trhu, když uvedl, že je třeba obecně přijmout, že se časový horizont posunuje z hlediska trvání tržní moci od okamžiku nabytí dominantního postavení až po jeho praktické ukončení. Z tohoto pohledu je třeba uvést, že ŠKODA má dominantní postavení na relevantním trhu od samého počátku svého vzniku a prozatím je nepřestala mít. V tomto světle se dostává domnělé zneužití dominantního postavení v trvání 5-ti měsíců do jiného světla a svědčí o tom, že skutečně šlo o poruchu v zásobování související s převodem výroby, nikoliv o jednání zaměřené k získání hospodářského prospěchu. Také žalobce uvedl, že žalovaný na daný případ nesprávně aplikoval tzv. generální klausuli v § 9 odst. 3 věta první zákona. Konečně pro nesprávné právní posouzení a porušení ustanovení § 9 odst. 3 písm. d) zákona byla nezákonně uložena pokuta ve výši 3.500.000,- Kč.

Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy na základě žalob nebo opravných prostředků zákonnost rozhodnutí orgánů veřejné správy. Podle § 249 odst. 1 o.s.ř. řízení se zahajuje na návrh, který se nazývá žalobou. Podle druhého odstavce pak žaloba musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat označení rozhodnutí správního orgánu které napadá, vyjádření v jakém rozsahu se toto

rozhodnutí napadá, uvedení důvodů v čem žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu a jaký konečný návrh činí.

Podle § 250i odst. 1 o.s.ř. při přezkoumávání zákonnosti rozhodnutí je pro soud rozhodující skutkový stav, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí; dokazování se neprovádí. Podle 3 odstavce pak k vadám řízení před správním orgánem soud přihlédne, jen jestliže vzniklé vady mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Podle § 245 odst. 2 o.s.ř. u rozhodnutí, které správní orgán vydal na základě zákonem povolené volné úvahy (správní uvážení), přezkoumává soud pouze, zda takové rozhodnutí nevybočuje z mezí a omezení stanovených zákonem.

Podle zákona o ochraně hospodářské soutěže (zákon č. 63/1991 Sb. ve znění zákonů č. 495/1992 Sb. a č. 286/1993 Sb.) podle § 1 odst. 1 účelem tohoto zákona je ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a výkonů (dále jen „zboží“) proti jejímu omezování, zkreslování nebo vylučování (dále jen „narušování“). Podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona se tento zákon vztahuje na fyzické a právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé (dále jen „soutěžitelé“).

Podle § 9 odst. 1 zákona, získá-li soutěžitel sám nebo v dohodě s jinými soutěžiteli takové postavení na relevantním trhu, že není vystaven soutěži vůbec (monopolní postavení), popř. není vystaven soutěži podstatné (dominantní postavení) je povinen tuto skutečnost neprodleně ohlásit Ministerstvu.

Podle odst. 2 dominantní postavení na trhu má soutěžitel, který dodávkami na relevantním trhu zajišťuje v období kalendářního roku

nejméně 30 % dodávek shodného, porovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží.

Podle třetího odstavce monopolní nebo dominantní postavení nesmí být soutěžitelem zneužíváno na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů, ani na úkor veřejného zájmu. Zneužitím je zejména a) přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách s jinými účastníky trhu, zvláště vynucování plnění, jež je v době uzavření smlouvy v nápadném nepoměru k poskytovanému protiplnění, b)

vázání souhlasu s uzavřením smlouvy na podmínku, že druhá smluvní strana odebere i další plnění, které s požadovaným předmětem smlouvy věcně, ani podle obchodních zvyklostí nesouvisí, c) uplatňování rozdílných podmínek při shodném či srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž jsou tyto účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni, d) zastavení či omezení výroby, odbytu nebo technického vývoje zboží za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu na úkor kupujících.

V daném případě není zpochybňována osobní působnost zákona na žalobce, tzn. že dominantní postavení žalobce jako předpoklad uplatnění zákona ze strany žalovaného není rozporováno, ačkoliv se soudu jeví správnějším upřesnit, zda žalobce má na trhu plechových náhradních dílů v ČR postavení skutečně dominantní nebo spíše monopolní, jak naznačuje odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného. Přesto však tento nedostatek nemá vliv na skutečnost, že žalobce spadá pod režim § 9 odst. 3 zákona.

Relevantní trh většinou lze chápat jako prostorový a časový souběh nabídky a poptávky takového zboží a služeb, které jsou pro uspokojení určitých potřeb z funkčního hlediska zaměnitelné. Relevantní trh se tedy vymezuje jako trh věcně relevantní nebo také výrobní trh, dále z místního a posléze z časového hlediska.

Relevantní místní trhy se vymezují v rámci relevantního trhu věcného. Při vyvození relevantního věcného trhu se vychází z konkrétního typu výrobku, jehož relevantní trh je třeba určit (někdy také nazývaný výchozí výrobek). Kromě něho zahrnuje věcný trh všechny výrobky za splnění podmínek, že s ohledem na jejich funkční vlastnosti mohou nahradit výchozí výrobek a dále mají tu vlastnost, že jestliže kterýkoliv z nich zvolíme za výchozí výrobek, vymezení relevantního trhu se nezmění. Relevantní místní trh vychází z toho, kterou oblast podnikatel pravidelně zásobuje. Z hlediska časového relevantního trhu je třeba uvést, že prodávající, kupující a výrobky a služby náležejí ke stejnému relevantnímu trhu tehdy, když existuje reálná možnost, aby se věcně relevantní produkce či služby směřovaly mezi nabízejícími a kupujícími ve stejném časovém období. Pokud se pro určité časové období zásadně změny poměry na vymezeném věcně relevantním trhu, je třeba relevantní trh vymezit i z časového hlediska (např. období po uvedení nového výrobku na trh se na příslušném relevantním trhu nebo věcném trhu mohou změnit podíly a to jen za určité časové období). V daném případě nebyl zpochybněno dominantní postavení žalobce na relevantním geografickém trhu s tím, že sám žalobce považuje své dominantní postavení na trhu ČR za existující od samého počátku svého vzniku až dosud. Za tohoto skutkového stavu věci pak je namístě řešit právní otázku, zda totiž má význam pro hodnocení zneužití dominantního postavení ve smyslu § 9 zákona ta okolnost, že ke zneužití došlo jen v relativně krátkém časovém úseku v poměru k délce doby trvání dominantního postavení žalobce na trhu ČR. Smyslem § 9 je nepochybně ochránit trh před takovým jednáním dominantního či monopolního soutěžitele, které by mohlo mít negativní dopad na soutěžní prostředí. Přitom ze zákona nevyplývá, že by mělo být posuzováno, zda k tomuto zneužití došlo ze strany soutěžitele výjimečně, nebo zda se jedná o pravidelné chování proto, aby bylo možné dovodit existenci správněprávní odpovědnosti a aby právě pro tuto okolnost nebylo jednání, jež by se jinak za porušení zákona posuzovalo, jako zneužití dominantního postavení

kvalifikováno. Odhlédnuto od konkrétního případu lze tedy uzavřít, že ke zneužití monopolního nebo dominantního postavení na trhu může dojít byť jediným činem soutěžitele, jestliže ten splňuje podmínky monopolního či dominantního soutěžitele a dopustí se jednání, jehož znaky jsou obsaženy v § 9 odst. 3 zákona, aniž by bylo za potřebí zkoumat, zda takovéto jednání je pravidlem či výjimkou s ohledem na dosavadní činnost soutěžitele. Žalobce nepochybně skutečnosti zjištěné žalovaným, že totiž skutečně ve zjišťovaném období, zejména od října 1994 do konce února 1995, byl na trhu ČR plechových náhradních dílů nedostatek levých a pravých předních blatníků a vík motorového prostoru. Lze tedy bez dalšího vyjít z těchto skutkových zjištění tak, jak je žalovaný učinil a lze se tedy plně soustředit na otázku, zda pouze tato okolnost zakládá důvod pro postup žalovaného podle § 11 odst. 1 písm. d) zákona ve světle námítky žalobce, že tento zastavení výroby předmětných plechových dílů vůbec nezamýšlel, žádný majetkový prospěch nezískal, ani o něj neusiloval, ani nesledoval jakékoliv cíle, které by odporovaly řádnému chování při hospodářské soutěži.

Jde tedy o to, zda se žalobce dopustil porušení zákona spočívající v tom, že nedostatečně zajistil převod výroby plechových náhradních dílů na jiného výrobce a v důsledku toho došlo k nedostatku uvedených náhradních dílů na trhu, a také, zda žalovaný - správní orgán při použití správního uvážení nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem. Je totiž nepochybné, že právě formulace § 9 odst. 3 zákona demonstrativně vypočítávající způsoby zneužití dominantního postavení umožňuje považovat i jiné, než zákonem citované formy jednání soutěžitele za zneužití dominantního postavení. Je dáno na správním orgánu pečlivé zvážení všech okolností případu, aby nebylo jeho jednání možné charakterizovat jako zcela libovolné a rozhodnutí jako takové, jež by bylo v rozporu s charakterem státní správy jakožto činnosti podzákoné, ale také s účelem a posláním tohoto správního orgánu. Zákon vytváří kritéria,

podle nichž a v jejichž rámci se uskutečňuje volba včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí (shodně VSP SP č. 3, VSP R 39/94). Uvedená úvaha není v rozporu ani s pro tyto případy významným dokumentem Rady Evropy (čl. 3 Doporučení Výboru ministrů RE 80/2 z 11.3.1980), který doporučuje, aby správní orgán, který se při svém uvážení odchýlí od obecné směrnice správního uvážení způsobem nepříznivě zasahujícím do práv, svobod či zájmů dotyčné osoby, byl povinen této osobě své rozhodnutí zdůvodnit.

Ve Sbírce zákonů, částka 2 byla publikována Evropská dohoda zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé. Tato dohoda v čl. 64 odst. 2 uvádí, že jakékoliv praktiky, které jsou v rozporu s tímto článkem, budou posuzovány na základě kritérií vyplývajících z uplatňování pravidel článků 85, 86 a 92 Smlouvy zakládající Evropské hospodářské společenství. V odst. 1 písm. ii) se uvádí, že zneužívání ze strany jedné nebo více podnikatelských jednotek dominantního postavení na území ČR nebo Společenství jako celku nebo na jeho podstatné části je neslučitelné s řádným působením této dohody (v míře, již může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím). Postup podle vlastních předpisů je po přechodnou dobu zajištěn odst. 3 cit. článku a závazek k zajištění postupné slučitelnosti českých právních předpisů s právními předpisy Společenství vyplývá zejm. z čl. 69 a 70 Dohody.

Podle čl. 86 Smlouvy je považováno za zneužití dominantního postavení také přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřené nákupní nebo prodejní ceny nebo jiné obchodní podmínky, omezení výroby, odbytu nebo technického rozvoje ke škodě spotřebitelů.

Ustanovení § 9 odst. 3 předpokládá v příkladném výčtu jednání úmyslná. Je tedy namístě zodpovědět, zda je správné odůvodnění

žalovaného, který za porušení zákona považuje i jednání, jehož primárním cílem nebylo poškodit jiné soutěžitele či spotřebitele, avšak k poškození spotřebitele ve výsledku došlo. Správní delikty právnických osob jsou postihované bez ohledu na zavinění, subjekty tedy odpovídají za porušení předpisů zásadně bez ohledu na zavinění. V demonstrativním výčtu jsou uvedeny nejzávažnější formy zneužití dominantního postavení, které je třeba za porušení § 9 odst. 3 považovat vždy.

Smyslem zákona není bezesporu ochrana jednotlivých soutěžitelů, ale soutěže. V tom soud stanovisko žalobce nezpochybňuje. Méně se však může ztotožnit s názorem žalobce, který by ústil do odepření pozitivního dopadu zákona na spotřebitele. Paragraf 9 odst. 3 má zdvojený účinek. Jednak chrání hospodářskou soutěž, avšak v tomto případě tak činí skrze ochranu zájmu veřejného, jiných soutěžitelů a konečně i spotřebitelů. Hmotnou podmínkou pro aplikaci tohoto ustanovení je způsobení újmy třetím osobám. Přitom se tato podmínka považuje za splněnou vždy, jde-li o případy uvedené v demonstrativním výčtu pod písm. a) až d).

Ochrana hospodářské soutěže je specifická tím, že namnoze nevystačí s terminologií vlastní, ale nezřídka si vypomáhá aplikací institutů běžně užívaných v zemích s dlouholetou tradicí protikartelového zákonodárství (Německo, USA). Ani samotný zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže se nevyhnul tomu, aby nepřevzal základní myšlenky Římské smlouvy, zejm. již zmiňovaných článků 85, 86 a 92, což je z hlediska harmonizace právních systémů Evropských společenství a České republiky naprostou nezbytností. Proto také není pochybením žalovaného, jestliže se snaží aplikovat zákon způsobem, který by byl slučitelný s praxí Evropského soudního dvoru (nebo Komise ES). Přitom však musí mít vždy napaměti závaznost pozitivní právní úpravy soutěžního práva v České republice; tedy

právní argumentace včetně procesních postupů musí být v souladu s tuzemskými právními normami.

Není v rozporu se zněním § 9 odst. 3 zákona, jestliže žalovaný odůvodnil zneužití dominantního postavení žalobce spočívající v nesporném nezajištění dostatečného množství určitých náhradních dílů tzv. generální klauzuli, tedy první větou citovaného odstavce, aniž by se zabýval mírou zavinění žalobce, když vyloučil, že by šlo o případ vis maior. Ani Evropský soudní dvůr nezůstal při prosté aplikaci článku 86 Smlouvy, když kupř. v případě Sentinental Can uvedl, že „jak vyplývá z písmen c) a d) čl. 86, ustanovení je zaměřené nejen na praktiky, které mohou způsobit škodu spotřebiteli přímo, ale i na ty, které jsou na jejich újmu prostřednictvím dopadu na účinnou strukturu soutěže, jak to uvádí čl. 3/f) Smlouvy“. Konečně i precedenční právo Komise ES a Evropského soudního dvora se za posledních 30 let vyvíjelo a nyní se všeobecně uznává řada dalších kategorií zneužívání, aniž by muselo dojít k revizi čl. 86. Jedná se např. o dravé ceny (tzv. predatory pricing), odmítnutí dodávek bez objektivních příčin, zneužívání duševního a průmyslového vlastnictví, bránění souběžnému obchodu aj.

Žalovanému nic nebrání, aby i tyto formy zneužívání pojal do své rozhodovací praxe, jestliže shledá, že naplňují skutkovou podstatu § 9 odst. 3 zákona a jejich zákaz je naplněním účelu zákona ve smyslu § 1 odst. 1.

Je nepochybné, že omezení výroby ke škodě spotřebitelů dominantním soutěžitelem je zneužitím postavení v objektivní rovině. To potvrzuje již citovaná dikce čl. 86 písm. b) Smlouvy.

V posuzovaném případě nebyl zpochybněn skutkový základ. Žalovaný se v průběhu správního řízení nedopustil procesního pochybení, které by mělo za následek nezákonnost rozhodnutí a k

němuž by soud přihlížel z úřední povinnosti. To se týká i rozhodnutí prvostupňového. Žalovaný postupoval podle platných předpisů a při svém rozhodnutí užil volného správního uvážení.

Jestliže je úkolem soudu posoudit, zda rozhodnutí žalovaného nevybočilo z mezí zákona, tj. zejména z jeho logiky, pak touto logikou zákona o ochraně hospodářské soutěže je především dosažení jeho účelu, tedy zajištění efektivní soutěže na trhu. S ohledem na shora řečené, nevidí soud v postupu žalovaného nic, co by bylo při aplikaci a výkladu ustanovení § 9 odst. 3 zákona v rozporu s jeho účelem, když v daném případě šlo o zjištění, zda žalovaný zákonným způsobem užil svého diskrečního práva, jež se projevilo v postižení žalobce za jednání, které nebylo uvedeno v příkladném výčtu zákonného ustanovení. Žalovaný prokázal existenci újmy spotřebitelů, jež jim vznikla tím, že neměli k dispozici po určitou dobu (5 měsíců) potřebné náhradní díly, jež nejsou postradatelné pro bezpečnost provozu. Prokázal také, že žalobce nepostupoval tak, aby k výpadku dodávek nedošlo. Přitom je z hlediska odpovědnosti žalobce nerozhodné, že se tak stalo z důvodů preference výroby nových vozů, neboť tento a jiné subjektivní důvody mohou být zohledněny a také byly ve výši uložené pokuty. Tento postup plně odpovídá zásadám platným ve správním řízení. Pokud se týká vlastního užití diskrečního práva, postoj žalovaného je v souladu s pravidly ochrany hospodářské soutěže v Evropských společenstvích, jak bylo demonstrováno na čl. 86 písm. b) Smlouvy. Je namístě uvést, že žalovaný je postaven před nové okolnosti, které namnoze nebyly precedenčně řešeny. Ty vyplývají z jiného ekonomického zázemí, odlišné tradice, ale nepochybně i odlišných potřeb českého trhu. Posuzovaná věc vypovídá o přístupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k vytváření fairového soutěžního prostředí. Soud nemůže zastupovat výkonnou moc tím, že přes vůli kompetentního správního orgánu určí, jak intenzivní má být ochrana hospodářské soutěže,

resp. naopak jak liberální prostředí bez státních zásahů je pro daný okamžik potřebné, neboť k tomu nemá žádnou kompetenci ani potřebných informací. A právě v tom spočívá podstata posuzovaného případu. Z hlediska pozitivní právní úpravy pak nesvědčí právní posouzení případu žalovaným pro úvahy soudu o překročení zákonného rámce, když předmětné ust. § 9 odst. 3 není taxativní povahy, samostatné použití věty první je v plném souladu se způsobem aplikace demonstrativní normy a také s účelem zákona o ochraně hospodářské soutěže, jak bylo podáno výše.

Námítka žalobce směřující do formálních nedostatků napadeného rozhodnutí žalobce týkající se nesprávně použitého razítka, tedy kulatého razítka s názvem „Ministerstvo pro hospodářskou soutěž“, když rozhodnutí vydal ministr pro hospodářskou soutěž, nemá z hlediska posouzení zákonnosti rozhodnutí ministra žádný význam. Podle § 37 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) rozhodnutí musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání (rozkladu). Odůvodnění není třeba, vyhovuje-li se všem účastníkům řízení v plném rozsahu. Podle odst. 5 v písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede též orgán, který rozhodnutí vydal, datum vydání rozhodnutí, jméno a příjmení účastníků řízení. Rozhodnutí musí být opatřené úředním razítkem a podepsáno s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby. Zvláštní právní předpisy mohou stanovit další náležitosti rozhodnutí.

U správních aktů s ohledem na požadavek právní jistoty se uplatňuje předpoklad jejich správnosti, a to zejména ve vztahu k adresátovi. Skutečnost, že bylo vydáno rozhodnutí, které bylo opatřeno nesprávným razítkem neznámá, že jde o nicotný správní akt. Pro adresáta tohoto aktu není významné, že je opatřeno případně nesprávným razítkem, jestliže je z něho nadevší pochybnost patrná, že šlo o rozhodnutí orgánu kompetentního, který jednal v rámci své pravomoci. Taková vada rozhodnutí, jako je např. vynechání razítka

nebo použití nesprávného razítka, není způsobilá zapříčinit neúčinnost takového právního aktu. Ve stejném světle je třeba vidět i případ, kdy správní orgán doručí příslušné rozhodnutí navíc některým osobám než těm, kteří jsou účastníky správního řízení. Pokud by účastníka správního řízení vynechal a jemu rozhodnutí nedoručil, pak by bylo zapotřebí, aby nejprve před tím než k nějakému projednání před soudem dojde, bylo takovéto rozhodnutí doručeno, neboť pouze rozhodnutí jež nabylo právní moci je způsobilé soudního přezkumu podle části páté hlavy druhé o.s.ř.. Ani námitka týkající se nesprávného doručení rozhodnutí žalovaného Dr. Ing. Luboši Kopeckému nemá opodstatnění. Podle § 17 odst. 2 správního řádu organizace jedná v řízení prostřednictvím svých orgánů nebo prostřednictvím svého zástupce. Zmocnění zastupování je třeba prokázat písemnou plnou mocí nebo plnou mocí prohlášenou do protokolu. Podle § 12 odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb. v platném znění, účastník řízení se může dát v řízení na základě plné moci zastupovat zástupcem, jehož si zvolí. V téže věci může mít současně jen jednoho zvoleného zástupce. Podle odst. 8 není-li stanoveno jinak, postupuje se v řízení u Ministerstva podle ustanovení správního řádu. V daném případě tedy je zvláštní úprava postihující otázku zastupování před Ministerstvem pro hospodářskou soutěž ve správním řízení řešena zvláštním zákonem, tedy zákonem č. 63/1991 Sb. v platném znění. Narozdíl od obecné úpravy jak je uvedena ve správním řádu, není možné v tomto řízení se nechat zastupovat více než jedním zástupcem. To samozřejmě neplatí, pokud jde o případ kdy organizace jedná svými pracovníky, což ustanovení § 12 odst. 2 nevylučuje. V posuzovaném případě bylo tedy možné, aby žalobce postupoval buď tak, že zmocní některou osobu na základě plné moci k zastupování podle § 12 odst. 2 a takto zplnomocnit může pouze jednoho zástupce nebo mohl žalobce postupovat tak, že by jednal svými orgány, a v takovém případě by stačilo prosté pověření. Žalobce, tedy statutární zástupce zplnomocnil na základě plné moci ze dne 29.3.1995 JUDr. Ing. Luboše Kopeckého k zastupování ŠKODY

automobilové a.s. ve správním řízení č.j. S 11/III./1995 a to ve všech úkonech s tímto řízením spojených před Ministerstvem pro hospodářskou soutěž ČR. V souvislosti se seznámením se účastníka řízení s podkladem pro rozhodnutí a s výsledky šetření před vydáním správního rozhodnutí Ministerstvem, vybavil JUDr. Josef Hájek Ing. Jiřího Jíru „plnou mocí“, aby zastupoval žalobce při jednání na Ministerstvu dne 25.5.1995. Rozhodnutí Ministerstva bylo doručeno Ing. Ludvíku Kalmovi, předsedovi představenstva automobilové a.s. ŠKODA. Proti tomuto rozhodnutí byl včas předsedou představenstva a místopředsedou představenstva podán rozklad, který Ministerstvo, resp. ministr pro hospodářskou soutěž, jako včasný posoudil a také projednal. Soud v této souvislosti připomíná, že správně mělo Ministerstvo doručit rozhodnutí JUDr. Ing. Luboši Kopeckému, neboť nedošlo k vypovězení plné moci ze strany žalobce. Tímto procesním nedostatkem však nebyla způsobena žalobci žádná újma, neboť jeho podání označené jako rozklad do rozhodnutí ministra bylo jako takové posouzeno. Skutečnost, že předmětný rozklad podepsali statutární zástupci žalobce svědčí o tom, že se seznámili s rozhodnutím a nedošlo ani k tomu, že by rozklad byl podán opožděně a že by ministr pro tento důvod odmítl rozklad projednat. Dne 10.1.1996 pověřili statutární zástupci žalobce Ing. Petra Kubu, JUDr. Josefa Hájka a JUDr. Ladislava Futteru k jednání dne 10.1.1995 ve věci rozkladu proti rozhodnutí o uložení pokuty. Rozhodnutí o rozkladu bylo doručeno statutárním zástupcům žalobce, tedy Ing. Ludvíku Kalmovi a Volkhardu Köhlerovi a také JUDr. Ing. Luboši Kopeckému. Správný postup měl být však takový, že ministr měl zjistit, zda plná moc udělená JUDr. Ing. Luboši Kopeckému ze dne 29.3.1995 byla míněna i pro účely případného řízení o rozkladu či nikoliv. Z textu této plné moci totiž nelze přesně zjistit, jak byla plná moc žalobcem chápána. Na jedné straně se pověřuje JUDr. Ing. Luboš Kopecký k tomu, aby zastupoval žalobce ve správním řízení přesně uvedeného jednacího čísla, tedy S 11/III./1995, na druhé straně také ve všech úkonech spojených s tímto řízením před Ministerstvem, čímž lze také

chápat, a soud se s tím v praxi setkává, i řízení o rozkladu, jakožto o řádném opravném prostředku proti prvostupňovému rozhodnutí ústředního orgánu státní správy. Jestliže tedy ministr neprovedl odstranění této nejasnosti, pak by bylo možné také mít za to, že obsah plné moci JUDr. Ing. Luboši Kopeckému ze den 29.3.1995 vztáhl i na řízení o rozkladu, a tudíž tomuto zástupci žalobce doručil. Při tomto chápání by pak bylo nadbytečné doručovat statutárním zástupcům žalobce. Je stejně tak pravdou, že bylo by možné uvažovat o tom, že plná moc JUDr. Ing. Luboši Kopeckému vypršela skončením prvostupňového řízení a potom by bylo skutečně nadbytečné jemu doručovat rozhodnutí o rozkladu. Okolnost, že se tak stalo však nikterak nemá vliv na právní moc rozhodnutí o rozkladu ministra, nemá vliv na zákonnost tohoto rozhodnutí, resp. tato okolnost není důvodem proto, aby procesní postup byl považován za nezákonný s účinky zrušení rozhodnutí ministra. Tím, že bylo doručeno i JUDr. Ing. Luboši Kopeckému neutrpěl ani žalobce žádnou újmu, neboť tento je pracovníkem žalobce a z celého spisu vyplývá, že v právní věci se po odborné stránce angažoval.

S účinností od 1. listopadu 1996 byl zřízen Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, na něhož přešla podle § 1 odst. 5 písm. e) zák.č. 272/1996 Sb. dosavadní působnost vyplývající ze zákonů a dalších právních předpisů z Ministerstva pro hospodářskou soutěž.

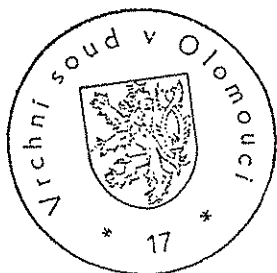
Soud neshledal tedy žádné důvody, které by svědčily o nezákonnosti postupu žalovaného, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu nárok, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému tato náhrada ze zákona nenáleží (§ 250k odst. 1 o.s.ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku n e j s o u opravné prostředky přípustné.

V Olomouci dne 14.11.1996

Za správnost vyhotovení:

JUDr. Václav Novotný, v.r.
předseda senátu